

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Energiakaupungit ry kiittää mahdollisuudesta lausua Valtiovarainministeriön esityksestä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamiseksi.

Energiakaupungit ry edustaa 13 suurta suomalaista kaupunkienergiayhtiötä, jotka toimivat Vantaalla, Tampereella, Turussa, Lahdessa, Porissa, Oulussa, Jyväskylässä, Kuopiossa, Vaasassa, Seinäjoella, Kouvolassa ja Lappeenrannassa.

Energiakaupungit ry ymmärtää datakeskuksiin liittyvän perusvoimatarpeen haasteen sekä tarpeen vahvistaa valtion tulopohjaa. Esitetty ratkaisu datakeskusten sähköveroluokan muutokseksi on kuitenkin sellaisenaan kohtuuton ja ennakoimattoman raju. Ratkaisulla olisi suora kielteinen vaikutus suunniteltujen datakeskusinvestointien toteutumiseen, minkä lisäksi muutos heikentäisi Suomen investointiympäristön ennustettavuutta. Ilman muita helpotuksia veromuutos myös korottaisi kiinteistöjen lämmityskustannuksia eri puolilla maata, mikä hallitusohjelman vastaisesti kasvattaisi suomalaisten arjen kustannuksia.

Useissa kaupungeissa lämpöverkkojen yhteyteen on jo rakennettu tai suunniteltu isoja palvelinkeskuksia, joiden tuottamaa hukkalämpöä voidaan hyödyntää kaukolämmön tuotannossa. Monet datakeskustoimijat ovat jo sopineet hukkalämmön hyödyntämiseen tähtäävästä yhteistyöstä paikallisen kaukolämpöyhtiön kanssa. Nämä investointihankkeet tuovat helpotusta sekä ihmisten asumiskustannuksiin että kansallisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseen.

Energiakaupungit ry toisaalta tunnistaa, että osa datakeskustoimijoista ei ole vaikuttanut olevan erityisen kiinnostunut hyödyntämään aiheuttamaansa lämpöä, varsinkaan täysimääräisesti. Tämän

tilanteen tausta on siinä, ettei tuotettua lämpöä pystytä hyödyntämään kaukolämpöverkossa ilman suhteellisen merkittäviä investointeja sekä kaukolämpöverkon kehittämiseen että lämmön pumppausjärjestelmiin. Näistä syistä Energiakaupungit ry näkee perusteltuna vahvistaa kannusteita hukkalämmön hyödyntämiseksi vaadittaviin investointeihin.

Energiakaupungit ry esittää, että mikäli nyt esitetyn muotoinen veroluokkamuutos toteutetaan, tulisi datakeskuksille antaa mahdollisuus saada maksetusta sähköverosta palautusta teollisuuden sähköveroluokan mukaisesti siltä osuudelta, jolta syntynyt lämpöenergia on tullut hyödynnetyksi hukkalämpönä kaukolämpöverkkoon (MWh = MWh -periaatteella).

Esityksemme mukaisen palautusjärjestelmän aiheuttama fiskaalinen vaikutus olisi kohtuullinen, mutta se lisäisi merkittävästi kannusteita sivutuotteena syntyneen lämpöenergian tehokkaaseen hyödyntämiseen sekä edistäisi kaukolämpöjärjestelmän päästöjen vähentämistä. Tilastokeskus kerää joka tapauksessa vuoden 2026 alusta täsmällisellä ja luotettavalla tavalla tiedot konesalien hukkalämpöjen hyödyntämisestä, joten raportoinnista ja palautuksen tilittämisestä ei aiheudu ylimääräistä hallinnollista taakkaa.

Haapalehto Eero
Energiakaupungit ry